

Давид Лагеркранс

MEMORIA
Мрачни спомени

– РЕКЕ И ВАРГАС 2 –

София, 2023

Преводът е направен по изданието:

David Lagercrantz

Memoria

Memoria © **David Lagercrantz**, first published by Norstedts, Sweden, in 2023.

Published by agreement with Norstedts Agency / Brave New World Agency and Corto Literary Agency.

© Издателство „Изток-Запад“, 2023

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Любомир Гиздов, превод, 2023

© Татяна Йович, оформление на корицата, 2023

ISBN 978-619-01-1328-7

ДАВИД ЛАГЕРКРАНС

MEMORIA

МРАЧНИ СПОМЕНИ

– РЕКЕ И ВАРГАС 2 –

Превод от шведски
Любомир Гиздов



ПРОЛОГ

На първи юни 2004-а един унгарски бизнесмен с необикновено развита познавателна способност прие обаждане по стационарния си телефон. Разговорът имаше разузнавателен характер и никой не очакваше да се обсъжда нещо важно или решаващо. Но тъкмо този ден аналитикът, който бе позвънил, гледаше по-весело на света – с изключение на ситуацията в Ирак, – така че се разприказва за какво ли не и взе, че спомена професор Ханс Реке.

– Чух, че Реке се интересува от смъртта на Клер Лидман.

Нищо повече. И все пак това беше достатъчно на унгарския бизнесмен, за да се почувства, сякаш целият свят е придобил нов отенък.

Но разбира се, историята започва много по-рано.

1

Тогава Ханс Реке беше едва на дванайсет. Навън валеше невиджано силен сняг, когато вратата на голямата къща във Виена се позвъни. Доктор Бранд, учителят му по математика, нахлупил твърде голяма шапка от естествен косъм, влезе вътре, а до него стоеше момче на годините на Реке, с къдрава коса и тъмни, сериозни очи.

Доктор Бранд го представи като Габор и Ханс се протегна, за да се здрависат.

Ръката му остана да виси във въздуха.

Момчето просто мина покрай него с лека и елегантна стъпка, като на пъргава котка. В него имаше нещо заплашително. Ханс не разбираше какво става. Погледът на момчето проблясваше в зелено, а във всичките му движения имаше готовност и бдителност. Сложиха ги да седнат на голямото бюро до бюста на Бетовен и едва тогава на Ханс започна да му просветва.

Момчето очевидно имаше някаква дарба и идеята беше да премерят сили. Доктор Бранд им даде задачи – за теоремата на Кантор и безкрайностите в математиката – и на мига обстановката се напрегна. Момчето Габор потръпна от нетърпение и веднага се захвана за работа. Самият Ханс стоеше неподвижно, като парализиран, и се взираше в очертанятия на раменните мускули на момчето.

– Защо не пишеш? – попита доктор Бранд.

– Започвам – каза той.

Но Ханс беше потънал в мислите си, увлечен в загадка, която го примамваше повече от математиката. Гледаше смаяно как момчето пресмята със светкавична скорост, почти виртуозно, и си помисли: „Нека спечели. Какво ми пука?“ И все пак нещо в него искаше да отвърне на удара, така че бавно се зае със задачата. Накрая му се струваше, че се е справил доста добре, не блестящо, но все пак прилично. Щом вдигна поглед обаче, видя триумфалния блясък в очите на Габор.

– Впечатлен съм, момчета. Какво ще кажете за двайсетина минути почивка, за да се поопознаете? – каза доктор Бранд, видимо доволен.

Ханс и Габор се облякоха и излязоха на двора, където измръзналата земя хрущеше под краката им. Снегът валеше на едри снежинки, беше студено и изведнъж Ханс долови лек свистящ звук, който съответстваше на сол от четвърта октава и се чуваше при всяко трето или четвърто издишане. Това разкриваше известна ранимост, която си противоречеше с избухливото излъчване на момчето.

– Какво тренираш? – попита той.

Габор като че се замисли.

– Самозащита.

За Ханс това беше твърде неясен отговор.

– Какво по-точно? – попита той.

– Мога да ти покажа.

Тялото на Габор се напрегна и слабото свистене в дишането му се понижи с половин тон до фа диз, което разсея Ханс. Това беше част от проклятието му през онези години. Натрапчиво анализираше всяка промяна в звуковото обкръжение. Ето защо не беше нащрек, когато Габор го сграбчи.

Сякаш бе хванат в примка. Тялото му се завъртя с бясна скорост, удари се в земята и в продължение на няколко секунди Ханс не виждаше нищо. После долови очите на Габор над себе си. Вече изглеждаха сити, доволни, като на хищник, получил каквото иска.

След това момчето изчезна, а Ханс остана да лежи на земята с пареща болка в тила. Успя да се изправи на крака едва от третия или четвъртия опит и се отправи, залитайки, към къщата. Косата му беше мокра и лепнеше. Отиде в банята на долния етаж и дълго време стоя до ваната, опитвайки се да спре кръвта. Когато се върна в библиотеката, бяха минали петнайсет-двайсет минути.

Доктор Бранд го чакаше до бюрото и с пресилени жестове и дълбоко разочарование в погледа обясни, че Габор ненадейно се е прибрал у дома. Така и не забеляза, че Ханс е пребледнял и ранен. Майка му също не обърна внимание. Цяла вечер беше твърде заета да търси няколко бижута, които изведнъж бяха изчезнали.

2

Полицейски асистент Микаела Варгас от „Хусбю“ се беше пренесла при професор Ханс Реке на „Гревгтан“ в по-хубавата част на Стокхолм, което разбуни обкръжението ѝ и накара всички да започнат да клюкарстват. Но сега Микаела искаше да се махне.

Реке беше безнадеждно депресиран и почти не излизаше от спалнята. Микаела възнамеряваше да се вземе в ръце и да си събере нещата. Но като начало искаше да приключи случая, по който работеха. Ставаше дума за жена, която беше обявена за мъртва, но въпреки това може би се беше появила на скорошна снимка от почивка във Венеция, и макар Микаела всъщност да не вярваше, че това е истина, в историята имаше нещо, което я гъделичкаше.

Ето защо беше отишла до полицейското управление на „Берисгтан“, за да се срещне с инспектор Кай Линдрос, който бе разследвал случая преди близо четиринайсет години. Но ето че Кай Линдрос закъсняваше, което не я изненада. Беше прозвучал кисело и неохотно по телефона и сега тя стоеше малко обезсърчено във фойето на първия етаж и гледаше навън. По улицата мина камион с крещящи студенти*. Беше пети юни 2004-а, слънчев летен ден, и тя вече беше готова да си тръгне, когато чу глас зад гърба си.

– Ти ли си колегата частен детектив?

Микаела се обърна и се здрависа с него. Беше по-млад, отколкото си го беше представяла, вероятно на не повече от петдесет, с големи кафяви очи и сресана назад руса коса, но за сметка на това не изглеждаше особено свежо. Гледаше я все едно часът беше три без пет през нощта. Микаела придърпа якето си.

* В Швеция обичаят е абитуриентите от един клас да се возят заедно в открити ремаркета, теглени от камиони или трактори. (Всички бележки под линия, без изрично упоменатите, са на преводача.)

– Благодаря, че прие да разговаряме – каза тя.

– Клер Лидман е мъртва – отвърна Кай Линдрос.

– Вероятно. Но все пак смятам, че това е интересно – каза ти и потупа вътрешния си джоб. – Обещавам да не съм многословна.

Инспектор Линдрос огледа тялото ѝ.

– Бъди толкова многословна, колкото искаш. Но пак няма да повярвам.

На Микаела ѝ се прииска да можеше да натика нещо в гърлото му.

– Може би трябва първо да видиш снимката и после да решиш – каза тя и го последва към асансьора.

Разбира се, че Кай Линдрос щеше да погледне снимката, и разбира се, беше глупаво, че го дразнеше колко младо е момичето, пък и имигрантка на всичкото отгоре. От друга страна, не беше толкова лесно да парира предразсъдъците си, особено когато ставаше дума за случая Лидман. Това беше треска в кариерата му и в цялата история несъмнено имаше нещо гнило. Красива, високообразована жена, която сключваше сделки с важни клечки в бизнес средите, беше изчезнала безследно преди четиринайсет години – само за да се появи няколко месеца по-късно в Испания, където очевидно беше загинала и изгоряла при тежка катастрофа с цистерна. Само че... по дяволите, беше петък следобед, а всичко това беше минало. Трябваше да се прибере по-бързо, да се напие и може би преди това да пофлиртува с мацката. Във всеки случай поне си струваше да опита.

– Значи се занимаваш с младежка престъпност – каза той.

– Опитвам се да разследвам и други случаи в свободното си време.

– Има ли работа?

– Много.

– Представям си. Хубаво дънково яке – каза той, като имаше предвид по-скоро гърдите ѝ, отколкото якето.

Отново я огледа от глава до пети. Краката ѝ можеха да са по-дълги и нямаше да ѝ навреди, ако се усмихваше малко повече. Но би било грехота да се оплаква.

Влязоха в кабинета му и той поразчисти бюрото си. През отворения прозорец се чуваха студентите, които крещяха от ре-маркетата си. Дося му се да каже нещо презрително по техен адрес, но не искаше да звучи като стар човек.

– Голямо парти – каза Кай. – Почти да ти се прииска да участваш.

– Почти – отговори тя.

– Ти крещя ли така, като завърши?

– С цяло гърло.

– Това не е било много отдавна, а? – продължи той и веднага съжали.

Отново се бе обадила същата раздражителност, същото подсъзнателно желание да ѝ каже, че е твърде млада и неопитна, за да излага чудновати теории за възкресението на Клер. Но вече беше късно.

– Имаш ли нещо предвид? – попита тя.

– Не, не – отвърна той. – Но по мое време ония бели шапки* се считаха за реакционерски. Сега изведнъж всички решиха, че искат да ги носят.

– Аха – каза тя незаинтересовано.

– Явно бунтарството не е модерно.

– Така ли?

– Харесваш ли Улф Лундел?

– Кого?

„Тия проклети мацки от предградията не знаят нищо за Швеция“, помисли си той.

– Най-добре да отметнем работата, какво ще кажеш – продължи Кай, като не успя съвсем да отърси гласа си от раздражението.

Тя кимна, бръкна във вътрешния си джоб и извади найлонов плик, в който имаше снимка.

* Традиционни бели фуражки, които в миналото са служели да отличават студентите и успешно положилите матура. През 1968 г. матурите в Швеция са премахнати, а фуражките започват да се асоциират с класовото общество и губят популярност. От 80-те години отново започват да се носят, но вече от абитуриентите.